

..מנחם. חזור!" קראו בקשר לנהג הדוהר למיתחם המצרי ■ טנק מצרי בשיירה

השעה היתה שלוש אחרי הצהריים. התפתח קרב חסר סיכויים. הטנקים החלו להסתער תוך שהם פוגעים במטרות שצצו בשטח מכל עבר. אך שוב היו הטילים לרועץ. אחד מהם רדף אחר הטנק של זאב שפס ופגע בו בשאון מהמם. הפעם לא נמלט הקצין מש" פיים, בעל העיניים התכולות, מגורלן. הוא נהרג במרחק קצר מן המקום שבו נפל. פחות משבוע קודם לכן, חברו הטוב, רס"ן ישראל בן-ארי.

אמר זאב באותו ראיון שנזכר לעיל: „מול המוות כל אדם עומד אישית. זה דבר מאוד אינדיבידואלי. זאת אומרת, שברגע ש- אתה עומד מול המוות — אתה חי עם עצמך. אתה לא עם החבר שלך. אני חושב שגם לא תמיד אתה מרגיש במוות, כשתוא מגיע.“

שמעון מנואל



הפאת היה ערד

הקצין אליהו ששון ז"ל

הקצין אליהו ששון ז"ל... (The rest of the text in this column is extremely faint and mostly illegible due to low contrast and bleed-through from the reverse side of the page.)

לא דובר בכלל. פשוט, לא היה זמן לאגשים לדבר על זה. בנושא הפחד נערכו הרבה סקרים. פסיכולוגים ירדו למעוזים ושוחחו עם טנקיסטים ושאלו, אם אנשים מפחדים ומה רמת הפחד. אני חושב, שלכל אחד יש בלב קצת מן הפחד. הפחד זה מין דבר כזה, שאתה מפחד מדבר לא ידוע. אבל ברגע שאתה יודע מה זה, אתה כבר לא מפחד.“

ביום ראשון, ה-21 באוקטובר, שוב הסתער המ"פ הפצוע על מיתחם, „מיסורי“. היתה זאת ההסתערות החמישית ברציפות על המ"פ תחם, „כאשר קיבלתי את הפקודה היתה הר- גשתי איומה“, מספר המח"ט טוביה, „דיווחתי, כי אני מוליך אנשים נוספים למות בטוח. חששתי כי לאנשים לא יהיה כוח נפשי ופיסי לעמוד בהסתערות אחרי מה שעבר עליהם. נתתי פקודת קרב ולא האמנתי למראה עיני. הטנקים נפרסו במהירות ובמלוא התנופה.“

המוקשים עד שחולצה. אף אחד מן הטנקים של פלוגתו לא נפגע. באותו לילה נהרג חברו, רס"ן ישראל בן-ארי ז"ל, בקרב על מיתחם החווה-הסינית.



לחרוק שן ולהאשיך

רס"ן זאב שפס ז"ל

המוקשים עד שחולצה. אף אחד מן הטנקים של פלוגתו לא נפגע. באותו לילה נהרג חברו, רס"ן ישראל בן-ארי ז"ל, בקרב על מיתחם החווה-הסינית.

למחרת השתתף זאב בגרירת אמצעי הגיי- שור אל עבר התעלה, במורד ציר „טרטור“. נזכר אחד החיילים: „כמה דקות לפני הג- רירה היתה הנחתה ארטילרית רצינית. היתה בעייה של תנועה. תחת האש עמד זאב שחוף בחוץ ונתן פקודות. אתה תלך לפה, אתה תלך לשם, רוץ ותביא את זה, רוץ ותביא את המכשיר ההוא... אני זוכר שראיתי אותו רץ כל הזמן לבדוק אם הכל בסדר, למרות הפגמים המתפרצים.“

במהלך הפעולה נפצע זאב, אך לא שעה לכך והמשיך במשימתו. כיומיים שלאחר מכן עסק אישית בפינוי חללים ופצועים באזור החווה-הסינית. תמיד היה רגיש לנושא זה.

ב-19 באוקטובר הוטל על החטיבה ללחץ את המצרים צפונה, כדי להבטיח את אזור הפירצה והצליחה מפני הסתערות שריון מצ- רי. מספר המח"ט ט': „התחלנו לפרוץ צפונה, בנסיון לסלק את המצרים מן החווה-הסינית. מולנו עמדה דיבי- זיית השריון המצרית ה-21, עם מאה טנקים ויחידות חי"ר רבות. ניהלנו נגדם קרב עם דות, תוך הדלקת כלי רכב, שריון וסוללות טילים. בכל פעם שניסינו לשרף עמדות ולה- תקרב לקרב בטוח קצר יותר — צצו המצרים עם טנקים וסאגרים. החווה הסינית היתה מיגנן אידיאלי; התעלות החפורות בתוך הק- רקע המישורית איפשרו להם לתפוס עמדות טנקים וחי"ר. כל נסיון שלהם לערום משם בכוח ובאש, הסתיים בנפגעים נוספים שלנו. בקשר שמענו מפקדים מדווחים על נפגעים וכי האויב עולה עליהם. חרקנו שן והמשכנו.“

היתה שעת אחר-צהריים. זאב הוביל את פלוגתו באגף ימין של התקפת הגדרו. הט- נקים נעו במהירות, כשהם דורסים מחפורות חי"ר ומדליקים כלי רכב לרוב, בתוך אש צולבת של פגזים וטילים שגורתה מכל עבר. לפתע פגע טיל מתחת לצריח הטנק. זאב צנח המום ושוחת דם אל תוך הצריח, גבו ספוג רסיסים. מיד התעשת, בחיפוי של מסך עשן- רחם את הכלי הפגוע לטנק אחר וחילצו ל- חור. כששמעו את קולו השקט בקשר — לא יכלו החיילים להאמין כי מפקדם נפגע.

שוב סירב להתפנות. „האנשים האלה היו יחד. להלכה — ארבעה, למעשה — אחד“, אמר פעם זאב, „יש שיר מפורסם בשריון וכ- שהייתי שירון שרנו את זה כל הזמן. זה דבר שמאפיין את הנושא הזה. על מוות ועל פציעה

שפרצה המלחמה היה רס"ן שפס בתפקיד עו- רפי בבסיס צבאי במרכז הארץ. יחד עם חברו בנפש, רס"ן ישראל בן-ארי, (שזכה אף הוא בעיטור העוז) החל נודד בין היחידות במרחבי סיני בתורו אחר תפקיד. השניים נפגשו עם מח"טים ומ- ג"דים והתחננו: „תנו לנו כל תפקיד — אפילו הפשוט ביותר — העיקר להילחם!“

בסוף ניתן לו מבוקשו. הוא קיבל פלוגה בחטיבת השריון של אלימ"ט, או כך לפחות חשב. במציאות היה זה כוח מוכה ומפורר, אוסף מקרי של שרידי צוותים ופלו- גות. הכוח היה חסר מנהיגות ורוח קרב, לאחר שמפקד הפלוגה הקדם נפל בשבי. זאב נהג באנשיו בתקיפות ותוך זמן קצר גיבש את הפלוגה לכוח לוחם מעולה שנטל על עצמו את הקשות במשימתו.

במבצע סיני היה זאב עדיין תלמיד בית- ספר יסודי בפולין, אך אל מלחמת יום הכי- פורים הגיע מחושל ומנוסה — דרך קרבות ההבקעה ברפיח במלחמת ששת הימים, דרך הקרבות המרים של מלחמת ההתשה, דרך עשרות קורסים, ומאות אימונים.

בראיון שפורסם ב„דבר השבוע“, בעיצומה של מלחמת ההתשה, אמר קצין השריון הצ- עיר: „השריון הוא לא כלי טטאטי. השריון זה כלי פורץ, כלי שצריך להיות בתנועה. כלי שיש לו מנוע, יש לו תותח, ועל-ידי המהירות שלו ורעמת האש — מוצע את האויב, גורם לו להלם, על ידי זה הוא מצליח לפרוץ מער- כים מבוצרים ביותר ולהגיע לעומק יעדי ה- אויב.“

לאחר שנים של לחימה טטאטית ומתסכלת — ניתנה לזאב ההזדמנות לדהור בקצב שר- יון. בליל ה-15 באוקטובר החלה המיתקפה הישראלית הגדולה בגיזרה המרכזית של התעלה. בעוד חטיבת השריון של אל"מ א' פורצת את מערכי האויב בחווה-הסינית, בית, ביצעה חטיבתו של ט' התקפת הסחה באזור גבעות „טלוויזיה“, „המוטל“, על מנת להפנות את עיקר כוחן של דיביזיות החי"ר המצרית ה-16 ודיביזיות השריון ה-21 כלפי צפון — הרחק מן המאמץ העיקרי של הכוחות הפורצים והצולחים.

ברדף חזרה מן הפעולה נכנס הגדרו לשדה מוקשים. התנועה השתבשה. ששה מן הטנקים עלו על מוקשים ונשארו בשטח. מסביב ניתנה אש ארטילרית. זאב השתלט על הגדרו בז- ריות וביעילות. תוך שהוא מפגין קורריות ותעוזה — ניווט את פלוגתו בתוך שדה